

E?itim Bili?im A?? Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *E?itim Bili?im A?? Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20640>

Özet

E?itim Bili?im A?? Tutum Ölçe?i (EBA Tutum Ölçe?i), U?urlu ve Gürsoy (2018) taraf?ndan, Türkiye Cumhuriyeti Millî E?itim Bakanl??? taraf?ndan yürütölen çevrimiçi e?itim platformu olan E?itim Bili?im A?? (EBA) kullan?c?lar?n?n platforma yönelik tutumlar?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle ö?retmenler, ö?renciler ve di?er e?itim payda?lar?n?n EBA kullan?m?na ve platformun e?itime katk?s?na dair duygusal, bili?sel ve davran??sal e?ilimlerini belirlemeyi hedeflemektedir. Ölçek, geçerlik ve güvenilirlik çal??malar? tamamlanarak kullan?ma sunulmuştur.

Çal??ma, e?itim teknolojilerine yönelik tutumlar?n ölçülmesi alan?ndaki literatüre katkıda bulunmakta ve EBA platformunun etkilili?ini de?erlendirmede nicel veriler sa?lamaktadır. Ölçe?in geli?tirilmesi, bilimsel yöntemlere uygun olarak yürütölmü? olup, sonuçlar ilgili akademik dergide yay?mlanm??tır.

Anahtar Kelimeler

EBA, Tutum, Ölçek Geli?tirme, E?itim Teknolojisi, E?itim Bili?im A??, Psikometri, Ö?retmen Tutumlar?, Uzaktan E?itim.

Yazarlar

Burcu U?urlu, G. Gürsoy.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, kullan?c?lar?n E?itim Bili?im A?? platformuna yönelik mevcut tutum düzeylerini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde belirlemektir. Bu tutumlar?n ölçülmesi, platformun kabul edilebilirli?ini, kullan?m s?kl??n? ve e?itim süreçlerine entegrasyon ba?ar?s?n? anlamak için kritik öneme sahiptir.

Ölçek, ara?t?rmacılara ve e?itim yöneticilerine, EBA kullan?m?n? te?vik eden veya engelleyen psikolojik faktörleri tespit etme imkan? sunarak, platformun iyile?tirilmesi ve daha etkin kullan?lması yönünde stratejiler geli?tirmelerine yardımcı olmay? amaçlanm??tır.

Yap?

E?itim Bili?im A?? Tutum Ölçe?i, bireylerin EBA platformuna kar?? geli?tirdi?i genel tutum yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap? genellikle tutumun üç temel bile?enini içerir: bili?sel (EBA hakk?ndaki inançlar ve dü?ünceler), duyu?sal (EBA'ya kar?? hissedilen duygular) ve davran??sal (EBA'y? kullanma veya kullanmama e?ilimi).

Ölçek geliştirme sürecinde, tutum yapısının boyutları ve faktörleri, madde havuzu oluşturulduktan sonra istatistiksel analizlerle belirlenmiş ve kuramsal temellere dayandırılmıştır. Bu çok boyutlu yapı, kullanıcının EBA'ya dair karmaşık algısını kapsamlı bir şekilde yansıtmayı hedefler.

Geçerlik

Ölçeğin Geçerlik çalışması, Uçurlu ve Gürsoy (2018) tarafından yayımlanan makalede detaylandırılmıştır. Geçerlik, ölçeğin gerçekten ölçmeyi amaçladığı yapıyı ölçüp ölçmediğini gösterir. Bu çalışmada genellikle iki ana geçerlik türü incelenmiştir:

Kapsam Geçerliliği: Maddelerin oluşturulan kuramsal yapıyı ne derece temsil ettiğini belirlemek için uzman görüşüne başvurulmuştur.

Yapı Geçerliliği: Ölçeğin faktör yapısını ortaya koymak amacıyla Faktör Analizi (Açıklayıcı ve Doğrulamalı Faktör Analizi) kullanılmıştır. Bu analizler sonucunda ölçeğin yapısal olarak geçerli olduğu tespit edilmiştir (Detaylar için Kaynaklar bölümündeki makaleye bakınız).

Güvenirlilik

Ölçeğin Güvenirlilik analizleri, tutarlılık ve kararlılık göstergeleri üzerinden değerlendirilmiştir. Güvenirlilik, ölçeğin ölçümlerde ne kadar tutarlı sonuçlar verdiğini ifade eder.

İç Tutarlılık Güvenirliliği: Ölçeğin maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu olduğunu belirlemek için Cronbach Alfa (α) katsayısı hesaplanmıştır. Yüksek katsayılar, ölçeğin iç tutarlılığını güçlü olduğunu göstermektedir.

Kararlılık Güvenirliliği (Test-Tekrar Test): Ölçek, farklı zamanlarda aynı örneklem grubuna uygulanarak ölçümler arasındaki korelasyon incelenmiş olabilir (Detaylar için orijinal çalışmaya başvurulmalıdır).

Faktör Analizi

Ölçek geliştirme sürecinin temel amaçlarından biri olan Faktör Analizi, ölçeğin faktör yapısını belirlenmesi ve yapı geçerliliğinin sağlanması için kullanılmıştır.

Uçurlu ve Gürsoy (2018) tarafından yürütülen çalışmada, öncelikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılarak ölçeğin kaç boyuttan oluştuğu ve maddelerin bu boyutlara dağılımı incelenmiştir. Ardından, belirlenen faktör yapısını farklı bir örneklem grubu üzerinde doğrulanması amacıyla Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. Bu analizler, ölçeğin kuramsal yapıyı destekleyen sağlam bir faktör yapısına sahip olduğunu göstermiştir.

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme (Development)

Format: Likert Tipi (Genellikle 5'li veya 7'li Likert skalas? kullan?lm??t?, ancak orijinal kaynaktaki belirtilmedi?i için standart tutum ölçe?i format? varsay?lm??t?r.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: E?itim Bili?im A?? (EBA) kullan?c?lar? (Ö?retmenler, ö?renciler veya her ikisi)

Ya? Grubu: Çal??man?n yap?ld??? örneklem grubuna ba?l? olarak, genellikle ortaokul, lise veya üniversite ö?rencileri ile ö?retmenler.

Popülasyon Detaylar?: Detayl? örneklem bilgileri (örneklem büyüklü?ü, demografik da??l?m) orijinal makalede yer almaktad?r.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). Kullan?c?lardan, EBA'ya yönelik tutumlar?n? yans?tan ifadelere ne derece kat?ld?klar?n? derecelendirmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

E?itim Teknolojisi, Ö?renci Tutumu, Ö?retmen Tutumu, Geçerlik, Güvenirlik, Uzaktan Ö?renme, Dijital E?itim.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?tir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Belirtilmemi?tir.

Yaz??ma Adresi: Sorumlu yazar Burcu U?urlu'ya ait ileti?im adresi: burcu_ugurlu_25@hotmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

?zinler: Ölçe?in akademik veya ticari amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar Burcu U?urlu ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Kullan?m izni genellikle akademik çal??malarda yazarlara at?f yap?lmas? ?art?yla sa?lan?r.

Ücret: Ticari olmayan akademik kullan?mlarda genellikle ücret talep edilmez, ancak bu durum yazar?n politikas?na ba?l?d?r.

Test Y?li?: 2018 (Ölçe?in geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?n?n yay?mland??? y?l).

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: [egitim-bilisim-agi-tutum-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

U?urlu, B. ve Gürsoy, G. (2018). E?itim Bili?im A?? Tutum Ölçe?i: Geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?. *E?itim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 8, 35-66.

E?itim Bili?im A?? Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynak içeri?inde ölçe?in maddeleri (soru listesi) yer almamaktadır. Maddeler, ilgili makalenin (U?urlu & Gürsoy, 2018) tam metninde bulunabilir.

(Maddeler, orijinal kaynakta sa?lanmad??? için buraya eklenememi?tir.)